

Media: ΕΣΤΙΑΣΩ **Page:** 46-47 **Published at:** 01-07-2023
Author: **Surface:** 1731.57 **Circulation:** 0
Subjects: cm²

Βιβλία σοβαρά και ελαφρά για τις διακοπές σας

Μετά την απουσία της στήλης από την έκδοση του Ιουνίου, εδώ είμαστε πάλι με μία αγκαλιά νέα βιβλία για όλα τα γούστα. Είναι αλήθεια ότι κάποια, που είναι πολύ σοβαρά και σημαντικά, δεν μπορούν εύκολα να συνδυασθούν με τα αστυνομικά μυθιστορήματα. Αλλά στην τσάντα των διακοπών χωρούν διαφόρων ειδών βιβλία, για να μην πλήξετε.

Από τη Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

-*Ζένη Δ. Μπαλωτή, Νικολά-Ζοζέφ Μαιζών. Ο απελευθερωτής της Πελοποννήσου. Η αλληγογραφία του με τον Κυβερνήτη Ι. Καποδίστρια (επιμ. Στέφανος Καβαλιεράκης, εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, σελ. 328, ευρώ 18).* Η Ζένη Μπαλωτή (1963-2022) υπήρξε μία από τις σημαντικές φωνές των ιστορικών της γενιάς της, με σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης στον τομέα της Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ιστορίας. Διετέλεσε ερευνήτρια στο Κέντρο Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών και στη Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, δίδαξε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και αργότερα εργάστηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως εξωτερική εμπειρογνώμων. Ο πρόωρος και αδόκιμος θάνατός της έθεσε τέλος στις ερευνές της, που πάντοτε περιστρέφοντο γύρω από τις σχέσεις της Ελλάδος και της Γαλλίας, είτε στην Επανάσταση, είτε στον 19ο και 20ο αιώνα, αλλά και σε θέματα καθαυτό Ευρωπαϊκής, κυρίως Γαλλικής Ιστορίας με έμφαση στη Γαλλική Επανάσταση και τους Ναπολεοντείους πολέμους. Το βιβλίο που προτείνουμε σήμερα είναι η διδακτορική διατριβή της, όπως την επεξεργάστηκε εφ' αρχής για την ελληνική δημοσίευση, αλλά δεν πρόλαβε να δει τυπωμένη. Ο στρατάρχης Νικολά-Ζοζέφ Μαιζών την απασχόλησε όχι μόνον για τη δράση του στην Ελλάδα αλλά και για την πορεία του στη Ναπολεόντεια Γαλλία, όπου τον είχε ξεχωρίσει για τους στρατηγικούς του ελιγμούς ο Μέγας Ναπολέων. Στην Ελλάδα, η πορεία του

υπήρξε σημαντική, διότι ανέλαβε την εκκαθάριση της Πελοποννήσου από τα τουρκοαιγυπτιακά στρατεύματα μετά τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου και κατ' εφαρμογή της Ιουλιανής Συνθήκης του 1827, που συνήφθη από τις Τρεις Δυνάμεις, Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία, για την Ελλάδα, ερήμην της τελευταίας. Στόχος των ενεργειών των Τριών Δυνάμεων δεν ήταν, βεβαίως, η προσφορά προς τους χεμαζομένους Έλληνες αλλά η αποκατάσταση της ειρηνικής ναυσιπλοΐας στην Ανατολική Μεσόγειο και η προστασία των εμπορικών και μελλοντικών διπλωματικών συμφερόντων τους. Ο Μαιζών είναι η ιδανική μορφή για να παρακολουθήσει ο ενδιαφερόμενος την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ιστορίας στην περίοδο 1789-1840. Το διάστημα των ετών 1828-1829, που ο Γάλλος στρατηγός υπηρέτησε στην Πελοπόννησο ηγούμενος της περίφημης Στρατιάς του Μορέως, βρέθηκε αναγκασμένος να συνεργασθεί με τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια. Οι Γάλλοι ιδανικά θα ήθελαν να διατηρήσουν επί της Πελοποννήσου μείζονα επηρέαση. Ο Καποδίστριας ήθελε να τους χρησιμοποιήσει για το καλό της Ελλάδος και μετά να αποχωρήσουν χωρίς κανένα προνόμιο. Τα συμφέροντα συμβάδισαν για λίγο, έως ότου αποσυρθεί ο Ιμπραήμ και οι δυνάμεις του. Σε επίρρωση των όσων υποστηρίζω ως σημειωθεί ότι μόλις ο Μαιζών απεχώρησε για τη Γαλλία, αφού του απονεμήθηκε ο βαθμός του στρατάρχου, η ενανομείνισα στην Πελοπόννησο στρατιωτική

δύναμη των Γάλλων ονομάστηκε επισήμως Ταξιαρχία Κατοχής του Μορέως και απεχώρησε τελικά μόλις κατά τα τέλη του 1833, αφού είχε έλθει ο νέος βασιλεύς Όθων. Στο βιβλίο της Ζένης Μπαλωτή παρουσιάζεται σε εκτενές παράρτημα η συγκροτημένη αλληγογραφία Μαιζώνος και Καποδίστρια. Γιατί μέχρι τώρα γνορίζαμε τα κείμενα του Καποδίστρια από την Αλληγογραφία του, που είχε δημοσιευθεί το 1839. Τώρα μας προσφέρονται και τα κείμενα του Μαιζώνος αντλημένα από τα ανέκδοτα γαλλικά στρατιωτικά και άλλα αρχεία και μεταφρασμένα από την αξιόμητη ερευνήτρια στη σημερινή καθομιλούμενη.

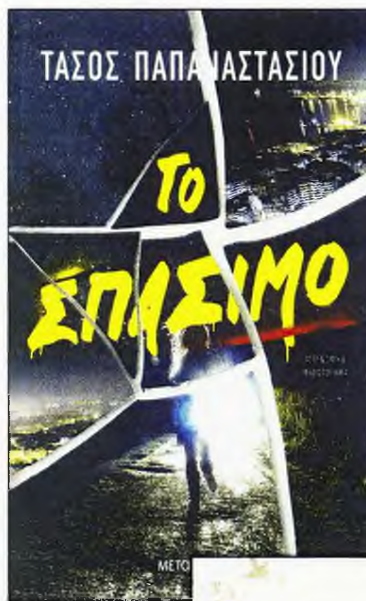
-*Ρωμανιώτικη Τέχνη. Αφιέρωμα στη μνήμη της Εοθήρ Κοέν (εκδ. Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, σελ. 80 + CD με ρωμανιώτικους ύμνους και τραγούδια, ευρώ 10).* Ο μικρός και κομψός τόμος περιλαμβάνει έναν πρόλογο του προέδρου της απελευθερωτικής Βουλής, κ. Κωνστ. Τασούλα, με τη συγκινητική διατύπωση των λόγων που ενώνουν τους Έλληνες με τους Ελληνοεβραίους συμπατριώτες τους, εισήγηση του αποβιβάσαντος δημάρχου Ιωαννίνων Μουσιή Ελισάφ για την Εοθήρ Κοέν και την προσφορά της, και κείμενα των κ.κ. Ζανέτ Μπαττινίου, Σταύρου Ζουμπουλάκη και Σάκη Νεγρίν, που παρουσιάζουν και αναλύουν τη Ρωμανιώτικη Τέχνη και Μουσική. Στα Ιωάννινα,

όπου η Ρωμανιώτικη Εβραϊκή Κοινότητα ήταν πολύ παλαιά και ισχυρή, η καλλιτεχνική έκφραση τόσο σε λατρευτικά αντικείμενα όσο και σε καθημερινά σκεύη και ενδύματα φέρει τη βαθειά σφραγίδα του τόπου, κοινή για όλες τις κοινότητες που ζούσαν στην πόλη κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ελληνική, τουρκική, εβραϊκή, αρμενική και αρβανίτικη. Στη μουσική, όμως, διακρίνονται διαφορές που προσδιάζουν στη λατρεία των Ρωμανιωτών, αλλά και πολλές επιδράσεις του σφαραδίτικου ιδιώματος, που διαφέρει. Η παράδοση των Ρωμανιωτών συνδυάζει στοιχεία τοπικού λαϊκού πολιτισμού και έναν αναγκαίο συγκρητισμό, συνέπεια της μακράς συμβίωσης των διαφόρων κοινοτήτων στον ίδιο χώρο και υπό την αυτή κυριαρχία των Οθωμανών, που δεν τους παρείχαν καμία ελευθερία. Οι Ρωμανιώτες είναι οι κατ'έχον η Ελληνοεβραίοι και αυτό δεν πρέπει να λησμονείται.

-Ντομένικο Σταρνόνε, *Εκμυστηρεύσεις (μτφρ. Σταύρος Παπαναστασίου, εκδ. Πατάκι, σελ. 240, ευρώ 12,90)*. Ο Ιταλός συγγραφέας είναι πολυβραβευμένος και έγινε διάσημος με το μυθιστόρημά του *Via Gemito*. Παραλλήλως, είναι και σεναριογράφος και δημοσιογράφος. Η ιστορία του βιβλίου που έχουμε στα χέρια μας είναι απλή: Ο Πιέτρο Ζεϊ θυελλώδη έρωτα με την πρώην μαθήτριά του Τερέζα, μέχρι που μία νύχτα αποκαλύπτουν ο ένας στον άλλο ένα απολύτως ένοχο μυστικό, που αν αποκαλυφθεί θα τους καταστρέψει τη ζωή. Ο δεσμός διαλύεται και χωρίζουν, ο Πιέτρο γνωρίζει τη Νάντια και ετοιμάζεται να την παντρευθεί. Αλλά ξαφνικά εμφανίζεται η Τερέζα και όλα κινδυνεύουν να καταρρεύσουν δραματικά. Το μυστικό που απέκλυψε τον κυνηγεί ως μόνιμη απειλή. Το μυθιστόρημα είναι ψυχογραφικό και εξελίσσεται μέσα από τις παράλληλες εκμυστηρεύσεις των δύο πρωταγωνιστών του, που ο καθένας εκφράζει τη δική του θέση.

-Τάσος Παπαναστασίου, *Το σπάσιμο (εκδ. Μεταίχμο, σελ. 288, ευρώ 15,50)*. Ο συγγραφέας είναι δάσκαλος και ζει και εργάζεται στη γενέτειρά του Θεσσαλονίκη. Το πρώτο του μυθιστόρημα κυκλοφόρησε το 2017 και το δεύτερο το 2021. Και τα δύο έχουν ως ήρωα τον αστυνομικό Απτόσογλου, ήρωα και του παρόντος τρίτου βιβλίου της σειράς. Αυτήν τη φορά αντιμετωπίζει προβλήματα με μία υπόθεση που ξεκινά από ενδοοικογενειακή βία αλλά εκτείνεται σε σκοτεινά δίκτυα εμπορίας ανθρώπων, στον χώρο του οργανωμένου εγκλήματος, της πολιτικής και της δημοσιογραφίας. Η ιστορία έχει ξεκινήσει από το πυρηνικό ατύχημα στο Τσερνόμπιλ και ξετυλίγεται στους μικρούς δρόμους της Κωνσταντινουπόλεως και τα εγκαταλελειμμένα βαγόνια στον Σταθμό της Θεσσαλονίκης. Και ο ήρωας δυσκολεύεται να διακρίνει μεταξύ φίλων και αντιπάλων, για να διαλευκάνει το έγκλημα.

-Camille de Toledo, *Θησείας, μια δεύτερη ζωή (μτφρ. Σπύρος Πανναράς, εκδ. Ποταμός, σελ. 340, ευρώ 24)*. Το μυθιστόρημα αυτό είναι γραμμένο σε πολύ μοντέρ-

νο ιδίωμα και ίσως προκαλέσει σε πρώτη προσέγγιση την αρνητική αντίδραση του παραδοσιακού αναγνώστη. Όμως, είναι ένας βαθύς στοχασμός για την αυτοκτονία και την ανθρώπινη κατάσταση γενικότερα. Εμπνευσμένος από την αυτοκτονία του αδελφού του ο συγγραφέας προσπαθεί να δώσει απαντήσεις σε μεγάλα ερωτήματα σχετικά με τη θέση του ανθρώπου στην Ιστορία και το σύγχρονο πρόσωπο του Μινώταυρου, που δεν είναι άλλο από την αγωνία, που οδηγεί σε απελπισία. Οι αδυναμίες του παρελθόντος διασπούν το πέπλο της λήθης και ξαναζωντανεύουν, μόλις τα διεθνή γεγονότα επιτρέψουν διαταγμό ή φέρουν δυσκολία. Τα τραύματα δεν επουλώνονται ποτέ.

-Λι Μπάι, *Ποιήματα (απόδοση - επίμετρο Γιώργος Βέης, εκδ. Σμίλη, σελ. 72, ευρώ 12)*. Στην ευαίσθητη ποιητική πένα του ποιητή και πρόεβρου ε. τ. κ. Γιώργου Βέη σφείλουμε την επιλογή των ποιημάτων του Κινέζου κλασικού ποιητή Λι Μπάι, γνωστού και ως Λι Πο ή Τάι Λι Πο. Ο Λι Μπάι γεννήθηκε στην επαρχία Σιτσούαν, στην πόλη Τσανγκ το 701 και απεβίωσε το 762 σε ηλικία 61 ετών.

Για κάποιο διάστημα της ζωής του υπήρξε κρατικός λειτουργός και επίσημος ποιητής στην Αυτοκρατορική Αυλή των Τανγκ. Σε αυτόν αποδίδεται ένα από τα «τρια θαύματα της δυναστείας Τανγκ», για την ποίησή του. Τα άλλα δύο θαύματα ήταν ο πολεμιστής Πέι Μιν για την Ξιφομαχία του και ο Ζανγκ Σου για την καλλιγραφία του. Ο Λι Μπάι έπεσε σε δυσμένεια από την Αυλή και εξεδιώχθη όταν ενεπλάκην στον εμφύλιο δυναστικό πόλεμο για τη διαδοχή του αυτοκράτορα Χουσιάν Ζονγκ και εξορίστηκε. Έγινε μοναχός και άρχισε να περιπλανάται σε λίμνες και δάση και τοπία, που ύμνησε στην ποίησή του. Έψαλε τη φύση, τον έρωτα και την απόλαυση από το κρασί. Σήμερα στην

Κίνα εξακολουθεί να θεωρείται ο ποιητής που με το έργο του εμψυχώνει όλους τους ανθρώπους σε δύσκολες στιγμές. Η έκδοση είναι πολύ κομψή και επιμελημένη, αναδεικνύοντας και γραφιστικά το ποιητικό έργο.

-Καίτη Κάστρο-Λογοθέτη, *Έρωτας. Ζωή, Λύτρωση ή Θάνατος (εκδ. Μέδεια, σελ. 180, πληρ. 2310 278 301)*. Η πολύγραφη συγγραφέας από τη Θεσσαλονίκη κ. Κάστρο-Λογοθέτη με το νέο βιβλίο της μας καλεί να συμμερισθούμε τη ζωή και τα ερωτηματικά τεσσάρων γυναικών. Πράφοντας μετά την απώλεια του συζύγου της, δημοσιογράφου Γιάννη Λογοθέτη, εξερευνά τον έρωτα, την αγάπη και το πένθος, που αφήνει βαθιά τα τραύματά του στην ψυχή των επιζώντων. Αλλά και η απώλεια του αγαπημένου για άλλους λόγους πάντοτε στο ίδιο αποτέλεσμα καταλήγει, του κενού και της ανθρώπινης αδυναμίας να διαχειρισθεί τον πόνο και το κενό. Το σημαντικό άγγελμα του βιβλίου είναι ότι όποιος είχε την τύχη να γνωρίσει την αληθινή αγάπη, έστω και αν έχασε τον αγαπημένο τελικά, είναι πραγματικά τυχερός και ευλογημένος από τον Θεό.

